

Raport Anual 2015

Despre CNPAC

Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii CNPAC este o organizație neguvernamentală din Republica Moldova care din anul 1997 promovează dreptul copiilor la protecție împotriva oricăror forme de violență, îndreptându-și acțiunile spre informarea, sensibilizarea și motivarea societății în vederea stopării relelor tratamente față de copii.

Viziunea noastră

O societate fără violență, în care toți copiii au șanse egale pentru ași realiza întregul potențial.

Afilier:

Rețeaua Organizațiilor neguvernamentale în domeniul prevenirii abuzului față de Copii din Europa Centrală și de Est;

Alianța ONG active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei din R. Moldova;

Rețeaua ONG-lor naționale afiliate la EC-PAT Coaliția Națională "Viața fără Violență în familie".

Misiunea noastră

Este de a proteja copiii în situații de risc și copiii victime ale tuturor formelor de abuz prin activități de prevenire și servicii specializate adresate copiilor și familiilor acestora.

Participare:

Consiliul coordonator interministerial în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie;

Consiliul Național pentru Protecția Drepturilor Copiilor;

Consiliul de Presă din Republica Moldova;

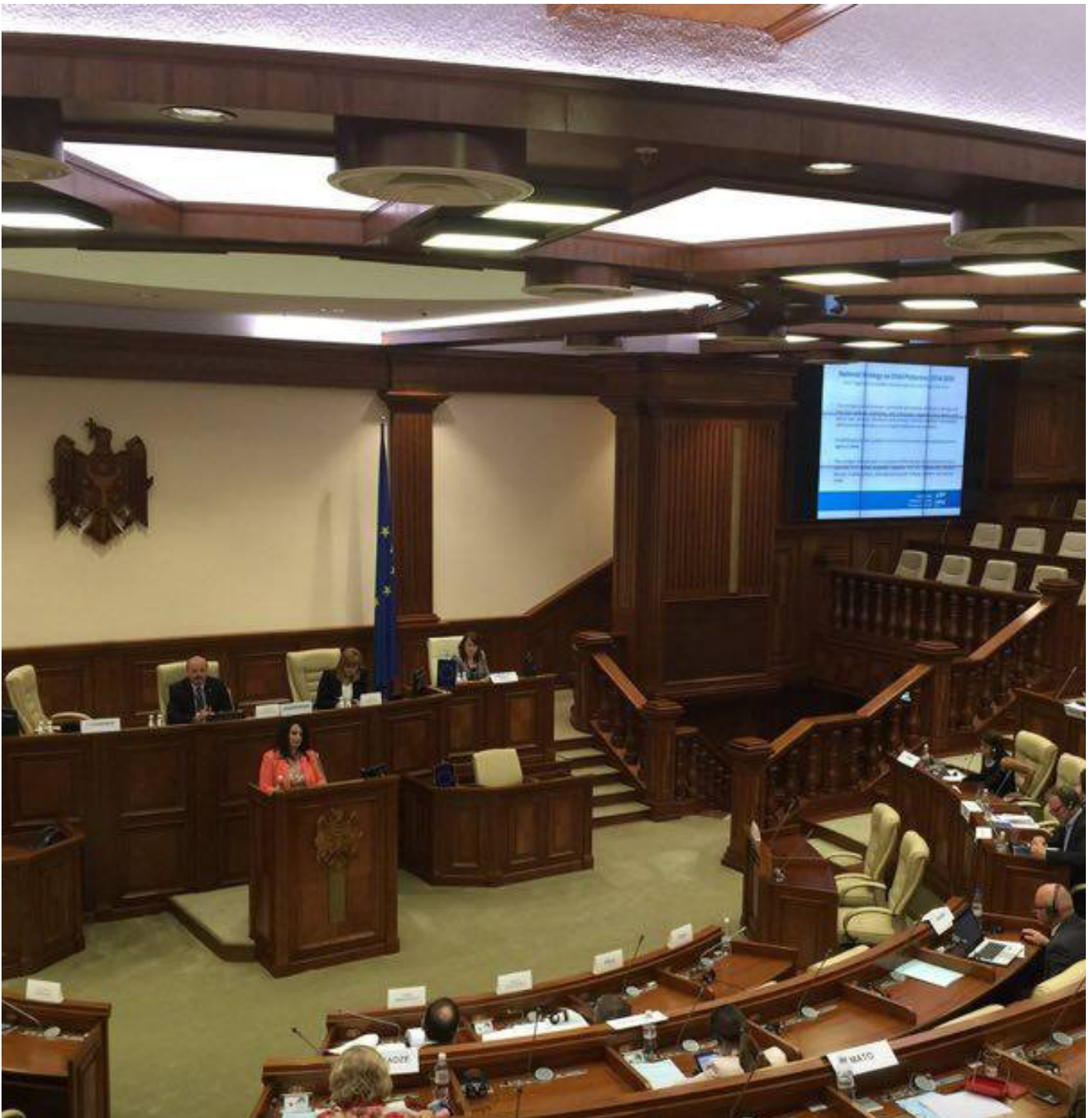
Grupul de lucru inter-instituțional pentru realizarea optimă a acțiunii 6.3.2 p. 2 din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016;

Grupul coordonator al Secretariatului Permanent al Comitetului Național pentru combaterea traficului de ființe umane.

Protejează-mă

Sensibilizare și Advocacy

Parlamentul Republicii Moldova, 20 mai 2015, Chișinău

Ședința rețelei parlamentarilor europeni pentru elaborarea strategiilor și mecanismelor pentru protecția copiilor față de abuzul sexual; Comitetul pentru protecție socială, sănătate și dezvoltare durabilă din cadrul Consiliului Europei.

Sensibilizare

AICI NU SE PUNE MÂNA –
campanie de prevenire a abuzului sexual față de copiii mici,
desfășurată în toate instituțiile preșcolare din țară în
perioada mai-decembrie 2015.

Anual de către Inspectoratul General al Poliției sunt înregistrate circa 220 cazuri de abuz sexual asupra copiilor. În același timp, studiile realizate în domeniu demonstrează că fenomenul este unul ascuns, o mare parte din cazuri nefiind raportate.

Lipsa de comunicare pozitivă între părinți și copiii de 3-7 ani despre eventualele riscuri reprezintă o problemă gravă în societatea noastră - 60 % dintre părinți nu discută cu copiii lor despre prevenirea abuzului sexual, iar 55 % dintre părinții care discută pe acest subiect, consideră comunicarea foarte dificilă. *Studiul "Cunoștințele părinților cu privire la abuzul sexual și educația copiilor mici", 2015, CNPAC/Institutul de Marketing și Sondaje IMAS.*

În contextul menționat, CNPAC, în parteneriat cu Ministerul Educației, a desfășurat Campania de comunicare „Aici nu se pune mâna” cu scopul de a contribui la prevenirea abuzului sexual asupra copiilor prin informare, sensibilizare și oferirea instrumentelor utile în discuțiile cu copiii.

Campania face parte din ciclul de campanii privind combaterea violenței sexuale asupra copiilor ONE IN FIVE desfășurate de Consiliul Europei, CNPAC fiind partener național al CoE în cadrul acestora.

**one in five
un sur cinq**

Sensibilizare

Activități/ Rezultate ale campaniei:

120 600 materiale distribuite în toate grădinițele din țară care sunt utilizate în realizarea activităților cu părinți și copii:

- Broșura Kiko și mâna;
- Leaflet pentru părinți;
- Poster „Secretele bune te fac fericit. Secretele rele, nu”;
- Poster „Dacă simți că o atingere este nepotrivită, atunci ea este nepotrivită”;
- Poster „Vorbiți cu copiii voștri și asigurați-vă că ei pot să vorbească cu voi”;
- CD (spot video al campaniei);

Materialele servesc drept suport metodologic pentru părinți și profesioniști în vederea abordării subiectului prevenirii abuzului sexual într-o manieră pozitivă și adaptată vârstei copiilor.

„Aici nu se pune mâna”

Campania "Aici nu se pune mâna" continuă! La 5 luni de la lansare, inițiativa socială prinde viață în cele peste 1400 de grădinițe din întreaga țară. După ce au fost elaborate scenariile de lucru, reprezentanții Centrului National de Prevenire a Abuzului față de Copii continuă să instruiască

[READ MORE](#)

Activitățile cu copiii s-au desfășurat în toate grădinițele din țară.

Sensibilizare

Activități/ Rezultate ale campaniei:

Părinții au fost informați despre activitățile realizate în grădinițele de copii în cadrul campaniei, despre modul în care e bine să discute cu copiii despre riscurile abuzului sexual în cadrul a 5 emisiuni „Acasă devreme”, Jurnal TV.

„Aici nu se pune mâna”

A avea secrete, la orice vârstă, este un lucru normal. Și cei mici au secretele lor, normale... sau mai puțin bune. Însă uneori secretele le pot face și rău. Un caz special este cel al abuzului sexual. Este important ca aceste detalii să fie spuse imediat unei persoane de încredere. În cadrul

[READ MORE](#)

Spotul video al campaniei a fost difuzat și mediatizat prin intermediul instituției media Jurnal TV, dar și a rețelelor de socializare. Astfel, circa 12 000 de persoane au vizualizat materialele/activitățile campaniei prin intermediul paginilor oficiale ale CNPAC (facebook, site-ul cnpac.org.md, canalul CNPAC de pe Youtube).

Ghidați de experți internaționali, a fost elaborat Programul de prevenire a abuzului sexual față de copiii mici „Copii în Siguranță”. Acesta include scenarii/proiecte didactice pentru realizarea de către educatori a activităților cu copiii, utilizând materialele campaniei. Programul urmează a fi pilotat în anul 2016, pentru a fi propus ulterior instituțiilor preșcolare din țară.

Advocacy

Justiția prietenoasă copilului

Deși în ultimii ani țara noastră a înregistrat o dinamică pozitivă în dezvoltarea procedurilor legale prietenoase copiilor victime/martori ai infracțiunilor, sistemul de justiție încă se confruntă cu abordări diferite în implementarea acestora: abordarea specială a copiilor nu este percepută a fi necesară la toate etapele procesului penal, audierea nu este percepută ca și unica interacțiune a copilului cu sistemul de justiție; există neclarități privind responsabilitățile de pregătirea copilului pentru audiere; există lacune în amenajarea camerelor de audiere; majoritatea reprezentanților sistemului de justiție penală nu cunosc statutul intervievatorului și rolul acestuia în procesul audierii. *Studiul de referință privind atitudinile, cunoștințele și practicile specialiștilor cu referire la aplicarea procedurilor prietenoase în investigarea cazurilor cu implicarea copiilor sub 14 ani victime/ martori ai infracțiunilor (Orhei, Bălți, Anenii Noi, Leova, Soroca, Călărași, Ocnița, Cahul), 2015, CNPAC/ Institutul de Marketing și Sondaje IMAS.*

Intrarea în vigoare a noilor prevederi în legislația procesual-penală necesită consolidarea cadrului normativ și a capacităților instituționale în vederea asigurării unor condiții prietenoase de audiere a copiilor victime/ martori.

În acest sens, o provocare pentru sistemul justiției este lipsa unei înțelegeri clare a rolurilor și responsabilităților pe care o angajează protecția eficientă a copiilor victime/martori ai infracțiunilor cu caracter sexual, ai violenței domestice și traficului de ființe umane în procesul investigării unor asemenea cazuri.

Reieșind din provocările menționate, în anul 2015 CNPAC a continuat activitățile de pledoarie în vederea atingerii unei viziuni comune privind asigurarea justiției prietenoase copiilor din Republica Moldova:

S-a organizat schimbul de experiență și bune practici privind investigarea cauzelor copiilor victime și martori ai infracțiunilor între practicienii implicați în domeniu din Olanda și Republica Moldova, care a contribuit la o înțelegere mai bună a modului în care sistemul nostru de justiție poate asigura protecția copilului, în cooperare cu alte structuri responsabile de protecția copilului.

Advocacy

Justiția prietenoasă copilului

- A fost elaborat **Modelul sistemului de justiție prietenos copilului victimă/martor al infracțiunilor cu caracter sexual, a violenței domestice și traficului de ființe umane**, care nu a împlinit vârsta de 14 ani. Modelul a avut la bază un studiu de referință prin care s-a urmărit evaluarea atitudinilor, practicilor și cunoștințelor profesioniștilor cu privire la aplicarea procedurilor prietenoase copilului în procesul de investigare a cazurilor în care sunt implicați copiii victime/martori ai infracțiunilor. Modelul a fost consultat la nivel național și local cu reprezentanții organelor de urmărire penală și de drept, dar și a structurilor abilitate cu protecția copiilor victime ale violenței din regiunile pilot;

- A fost inițiată pilotarea Modelului în regiunile Bălți și Orhei. Acesta prevede un mecanism care clarifică rolul specialiștilor la fiecare etapă și procesului penal, punând accent inclusiv pe cooperarea sistemului de justiție cu instituțiile sociale abilitate cu protecția copilului;

- A fost realizată instruirea primului grup de interviatori din țară în baza **Curriculumului pentru formarea continuă a interviutorilor în domeniul audierii copilului victimă/ martor al infracțiunii**, program propus de experți din Olanda și Marea Britanie și aprobat de Institutul Național al Justiției.

Advocacy

Promovarea mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 270 din 08.04.2014 au fost instituite *Instrucțiunile cu privire la mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului (în continuare Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare)*.

În cadrul consultărilor realizate cu specialiștii care aplică aceste instrucțiuni, s-a constatat necesitatea unor instrumente suplimentare sectoriale care să prevadă proceduri detaliate pentru intervenția structurilor responsabile de protecția copilului la toate nivelurile.

În rezultatul cooperării eforturilor cu Ministerul Sănătății și Inspectoratul General al Poliției, în 2015 au fost elaborate și aprobate Instrucțiuni metodice sectoriale pentru intervenția angajaților instituțiilor medico-sanitare și ai poliției:

Instrucțiunea metodică privind intervenția instituțiilor medicale în identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea cazurilor de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului, aprobată prin *Ordinul Ministerului Sănătății nr. 445 din 09.06.2015*.

Instrucțiunile metodice privind intervenția Poliției în identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea cazurilor de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului, aprobate prin *Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 79 din 28.04.2015*.

[A se vedea](#) Instrucțiuni privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului.

Instruire, Cercetare și Suport Metodologic

Instruire

În anul 2015 am continuat să dezvoltăm capacității profesioniștilor din cadrul sistemului de protecție a copilului, axându-ne pe două domenii prioritare.

1. Implementarea procedurilor intersectoriale de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului.

2. Justiția prietenoasă copiilor victime/martori ai infracțiunilor.
(a se vedea pag. 12)

• 218 specialiști instruiți, informați și sensibilizați în cadrul a 20 activități de instruire;

• 91 profesioniști abilitați cu protecția copilului la nivel local din domeniile protecție socială, sănătate, poliție, educație și-au îmbunătățit competențele de aplicare practică a procedurilor intersectoriale de evaluare și asistență a copiilor victime.

• 22 specialiști principali în asistența medicală a mamei și copilului din cadrul spitalelor raionale și-au dezvoltat capacitatea de monitorizare a implementării de către angajații instituțiilor medico-sanitare a procedurilor intersectoriale în domeniul prevenirii și combaterii violenței față de copii.

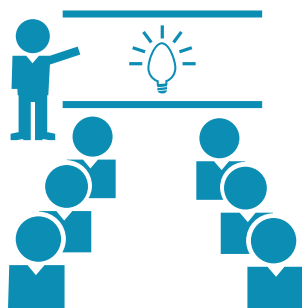
Parteneri:

- Autoritățile publice locale.
- Ministerul Sănătății.
- Ministerul Educației.
- Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică.
- Ministerul Justiției.
- Consiliul Superior al Magistraturii.
- Procuratura Generală.
- Inspectoratul General al Poliției.
- Institutul Național al Justiției.

Instruire

- 14 specialiști (procurori, ofițeri de urmărire penală, psihologi) și-au dezvoltat abilitățile practice de realizare a audierii legale a copiilor victime/ martori ai infracțiunilor în cadrul unui curs de 120 ore susținut de experții internaționali. Scopul cursului a fost asigurarea sistemului de justiție cu interviuatori certificați;
- 37 specialiști din sistemul de justiție penală (judecători, procurori, ofițeri de urmărire penală) au o mai bună înțelegere a competențelor pe care le au la diferite etape ale procesului de audiere în condiții speciale a copiilor victime/martori ai infracțiunilor.

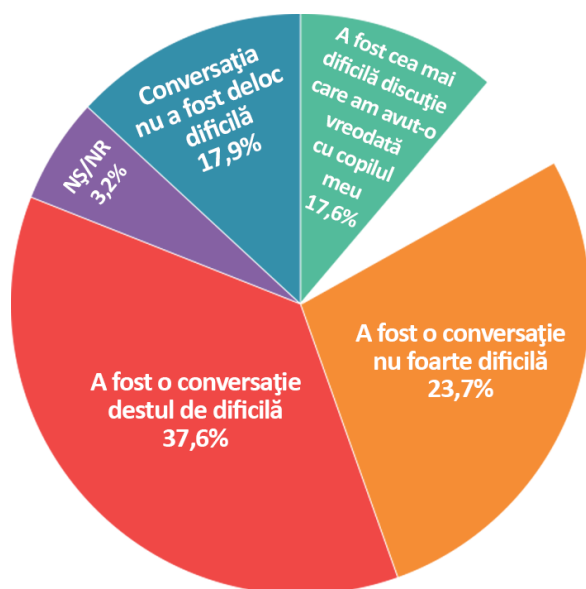

Cercetare

Pentru asigurarea unei planificări eficiente a activităților în domeniul prevenirii abuzului sexual al copiilor și cel al justiției prietenoase pentru copiii victime/martori ai infracțiunilor, în 2015 CNPAC s-a focusat pe cercetarea atitudinilor și practicilor în aceste două domenii.

PREVENIREA ABUZULUI SEXUAL AL COPIILOR

Studiul "Cunoștințele părinților cu privire la abuzul sexual și educația copiilor mici"
Cercetare de tip OMNIBUS realizată de Institutul de Marketing și Sondaje IMAS/în parteneriat cu Nobody's Children Foundation
Perioada desfășurării: februarie-martie 2015

Concluzii:

- **Circa patru din zece** părinți afirmă că au discutat cu copiii lor (de 5-11 ani) despre prevenirea abuzului sexual.
- **79%** din cei care au discutat despre abuzul sexual afirmă că întâmpină dificultăți în cadrul discuțiilor cu copiii la acest subiect, dată fiind lipsa de educație, de informație cu privire la modalitățile prin care aceste lucruri pot fi explicate unui copil. Astfel, părinții amână respectivele discuții – 20% dintre ei o fac atunci când copiii au 8-9 ani, iar 31% când au 10 ani și mai mult;
- De cele mai multe ori discuția cu copilul se rezumă la a-i induce teamă, spaimă de persoanele străine, violente. Responsabilitatea pentru realizarea discuțiilor cu copiii este plasată preponderent mamei (**60%**); școala sau biserica ocupă locuri marginale - **7%** și, respectiv, **1%**.
- **Doar 30%** din respondenți se pronunță pentru a discuta cu copiii de sub 10 ani în cadrul școlar despre principiile de bază ale reproducerii umane.

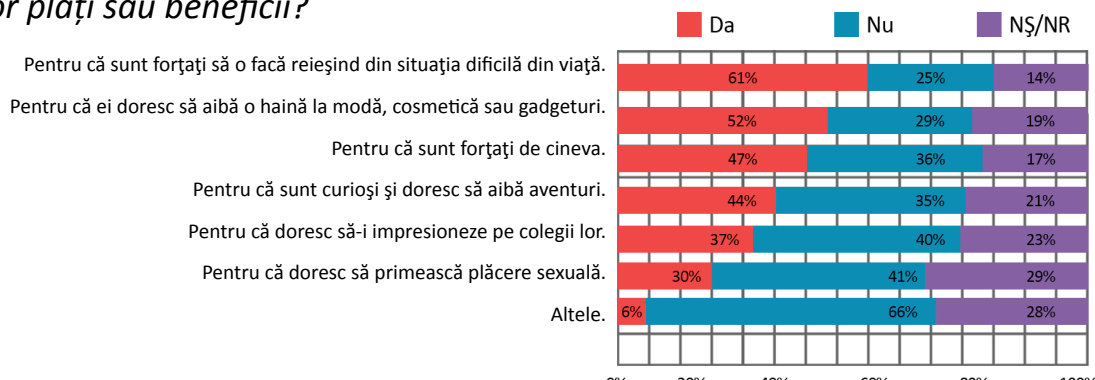
Cercetare

Studiul "Atitudini sociale față de exploatarea sexuală comercială a copiilor"
Cercetare de tip OMNIBUS realizată de Institutul de Marketing și Sondaje IMAS/în parteneriat cu Nobody's Children Fondation
Perioada desfășurării: februarie-martie 2015

Concluzii:

- **Circa două treimi** dintre respondenți sunt de acord că în țara noastră există fenomenul implicării persoanelor sub 18 ani în relații sexuale în schimbul unor plăți sau alte beneficii și că acesta este o problemă reală în societatea noastră;
- **Între 9 și 13%** dintre participanții la studiu consideră drept o practică acceptabilă contactele sexuale în schimbul unor favoruri. Gradul de acceptabilitate este mai mare dacă justificarea acestui comportament este sărăcia;
- Tinerii sub 30 de ani, inactivi din punct de vedere ocupațional, rezidenții din municipii sunt cei mai degrabă înclinați să accepte astfel de practici;
- După sărăcie (**61%**), următorul motiv invocat pentru faptul că tinerii sub 18 ani se antrenează în astfel de activități sexuale este dorința de a fi la modă - haine, gadget-uri (**52%**), forțarea la astfel de acțiuni (**44%**), curiozitatea, spiritul de aventură (**44%**).

De ce credeți că copiii și tinerii cu vârsta până la 18 ani decid să se angajeze în activități sexuale în schimbul unor plăți sau beneficii?

- **76%** dintre participanții la sondaj consideră că riscul antrenării în relații sexuale în schimbul unor plăți sau beneficii este mai mare pentru tinerii ce provin din familii sărace sau în care se consumă alcool în exces. Alți factori extrem de importanți percepuți ca și factori de risc - părinții nu au timp pentru copiii lor (72%), părinții nu discută cu copiii despre sexualitate (52%);
- **Circa șapte sau opt din zece** respondenți consideră că serviciile sexuale prestate de persoanele sub 18 ani în schimbul unor diverse favoruri trebuie să fie pedepsite. Împotriva pedepșirii acestui tip de comportament se declară mai ales respondenții care locuiesc în orașele mari (municipii).

Cercetare

JUSTIȚIA PRIETENOASĂ COPIILOR VICTIME/ MARTORI AI INFRAȚIUNILOR

Studiu cu privire la atitudinile, cunoștințele și practicile specialiștilor cu referire la aplicarea procedurilor prietenoase în investigarea cazurilor cu implicarea copiilor sub 14 ani victime/martori ai infracțiunilor (mun. Bălți, rle Orhei, Anenii Noi, Leova, Soroca, Călărași, Ocnița, Cahul)

Cercetarea a fost realizată de Institutul de Marketing și Sondaje IMAS în perioada decembrie 2015 (Anenii Noi, Leova, Soroca, Călărași, Ocnița, Cahul).

Concluzii:

Atitudini

- Sistemul de justiție penală este perceput de către specialiștii intervievați ca fiind pregătit pentru audierea copilului sub 14 ani victimă/martor al infracțiunii în condiții speciale.
- Amenajarea camerelor de audiere este considerată drept una din realizările importante în reforma justiției.
- Instruirea specialiștilor din sistemul de justiție penală în ceea ce privește audierea copiilor în condiții speciale este considerată absolut necesară.

Intervievatorul

- Importanța și rolul persoanei implicate în calitate de interviuator este recunoscută de către majoritatea participanților la studio. Totodată, acest rol este pe alocuri neclar, din cauza unor omisiuni sau neclarități în reglementările din legislația națională cu privire la interviuator.
- Participarea specialistului interviuator la audiere este percepută și ea ca fiind o colaborare interdisciplinară.
- Activitatea specialiștilor interviuatori nu este remunerată, aceștia sunt disponibili pentru audiere în funcție de programul său primar, de la lucru de bază, fapt ce cauzează tergiversarea sau reprogramarea audierilor.

Cunoștințe și practici

- Majoritatea specialiștilor dau interpretări diferite conceptului de „proceduri prietenoase copiilor”.
- O parte din specialiștii intervievați nu cunosc unele prevederi din legislației referitoare la audierea copiilor sub 14 ani martori/victime ale infracțiunilor în condiții speciale.
- Investigarea cazurilor cu implicarea copiilor victime/martori sub 14 ani se face în regim de urgență și într-un mod preferențial.
- Copilului și familiei acestuia i se acordă suportul și asistența necesară, atât de ordin legal, cât și de ordin material sau psihologic. Atunci când este necesar se apelează la colaborări interdisciplinare.
- Pregătirea copilului este considerată o etapă necesară a procesului de audiere.
- De cele mai multe ori întrebările sunt transmise către interviuator prin căști.
- Înregistrarea video/ audio este stocată în calculatorul/ serverul instituției și este anexată la dosar în format hard.

Camera de audiere

- Copii sub 14 ani victime/martori ai infracțiunilor sunt audiați în condiții speciale în camere de audiere special amenajate.
- Camerele de audiere sunt amplasate în incinta Procuraturilor și Instanțelor de Judecată.
- În cazul fiecărei camere, persoane diferite (ca funcție în cadrul instituției) sunt responsabile de camera de audiere și camera de vizualizare din aceeași instituție.
- În incinta instanțelor de judecată drept camerele de vizualizare servesc sălile de ședință.
- Nu există persoană responsabilă de echipamentul tehnic, remedierea deficiențelor tehnice apărute pe parcursul ședințelor de audiere este pusă în seama angajaților procuraturii sau judecătoriei.

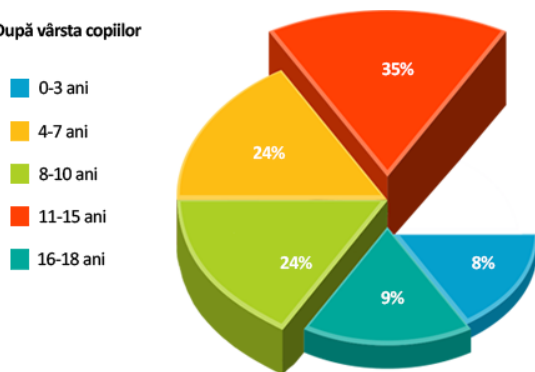
Versiunea completă a studiilor poate fi accesată la adresa <http://amicel.cnpac.org.md/studii-cnpac>

Asistență

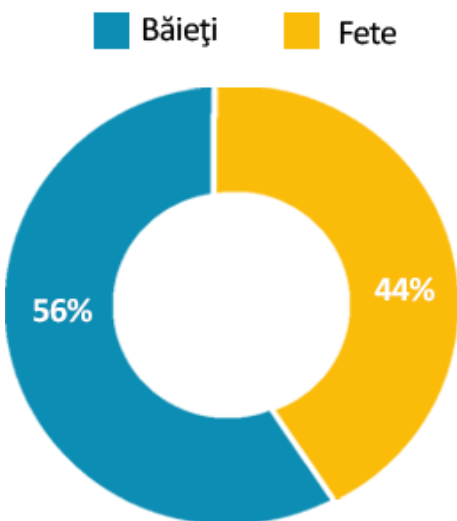
Asistență

După vârsta copiilor

Centrul de asistență psihosocială a copilului și familiei AMICUL – serviciu specializat pentru asistența copiilor victime ale abuzului, prestat în parteneriat cu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului a Consiliului Municipal Chișinău (în baza memorandumului nr. 61/01- 706 din 23 august 2007, a deciziei Consiliului Municipal Chișinău nr.5/7 din 25 martie 2008 și a Regulilor comune de intervenție la cazurile de abuz, neglijare și exploatare a copiilor actualizate prin ordinul DMPDC nr. 2 din 04.01.2012).

După gen

ANUL 2015

- **611 copii victime** ale diverselor forme de abuz, dintre care **237** copii înregistrați în anul 2015 au beneficiat de asistență socială, psihologică și juridică. 90 % dintre copiii asistați au înregistrat o dinamică pozitivă în starea lor psihoemoțională;

- **Circa 550 copii** supuși abuzului au depășit situația de criză, fiindu-le asigurat spațiu protector; Pentru 48 dintre ei, cu suportul specialistilor CNPAC au fost aplicate de către autorități măsuri urgente de protecție;

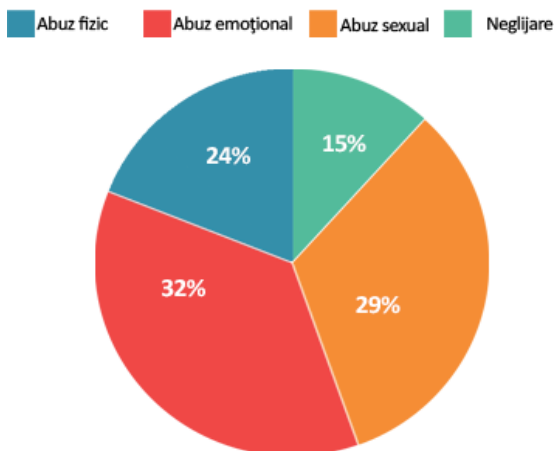
- **222** copii au înregistrat diminuarea problemelor de ordin psihologic generate de abuz, în rezultatul asistenței psihologice oferite atât copiilor, cât și membrilor familiilor acestora;

- Reprezentanții legali ai **279** copii au participat informat la diverse proceduri administrative și judiciare și/ sau au inițiat astfel de acțiuni în vederea protecției a 58 copii victime

- Concluziile expuse de specialiștii centrului în cadrul a **60** rapoarte de evaluare psihologică au contribuit la probarea abuzului.

- A fost evitată revictimizarea a circa **40** copii victime ale abuzului sexual și ale violenței în familie în cadrul procedurilor legale, prin participarea specialiștilor

611 cazuri
(239 deschise în 2015)

Prevenire

Prevenire

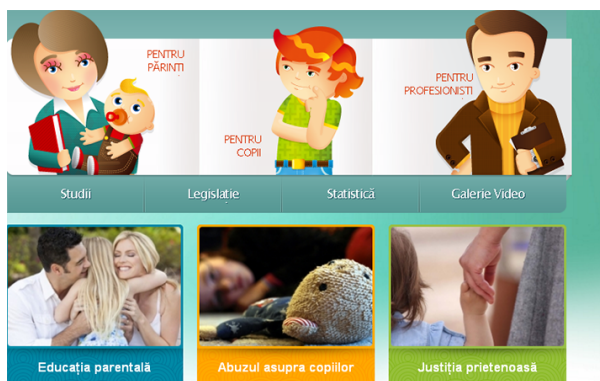
În anul 2015, CNPAC a utilizat mai multe mijloace de prevenire a abuzului față de copii.

- Portalul web www.cnpac.org.md

În anul 2015, site-ul CNPAC a înregistrat circa 57.000 de accesări, dintre care 5.950 au fost vizitatori unici.

- **Centrul de Resurse Online AMICEL** – prin intermediul acestei platforme, CNPAC a realizat și promovat mai multe articole și publicații la subiectul abuzului sexual asupra copiilor și audierea în condiții speciale a copiilor victime/martori ai infracțiunilor.

Informațiile publicate pe platforma dată ajută părinții să înțeleagă:

Care sunt simptomele și consecințele abuzului sexual asupra copiilor;

Cine sunt abuzatorii sexuali de copii;

Cum putem ajuta un copil abuzat sexual.

Pentru profesioniști, CNPAC a furnizat informații despre:

Ce trebuie să cunoască copilul înainte de audiere; importanța și rolul intervievatorului în procesul penal al Republicii Moldova; care sunt drepturile copilului în contact cu sistemul de justiție.

Care sunt simptomele și consecințele abuzului sexual asupra copiilor?

Copiii reacționează în mod diferit la abuzul sexual. Reacția depinde de vârsta și de trăsăturile psihologice individuale ale copilului, dar și de gravitatea crimei. Semnele cele mai...

Cum putem ajuta un copil abuzat sexual?

Dacă ai aflat că un copil a fost abuzat sexual, sunteți dator să acționați! Trebuie să comunicați la poliție, la procuratură sau asistentului social competent din cadrul...

Ce este abuzul sexual asupra copiilor?

Abuzul sexual asupra copiilor reprezintă o acțiune cu caracter sexual efectuată de un matur, de un adolescent sau de un alt copil. Abuzatorul îl domină pe copil din punct de vedere fizic...

Pentru mai multe publicații și informații,
Vă invităm să accesați pagina **AMICEL**

Prevenire

Publicații elaborate în 2015

Pentru COPII

- **Voi fi audiat în condiții prietenoase** - broșură destinată copiilor care urmează să depună mărturii în calitate de victime sau martori ai infracțiunilor. Explică pe înțelesul copilului care este rolul lui în cadrul audierii, în ce condiții va fi audiat, ajutându-l să se simtă mult mai liniștit și mai sigur în cadrul respectivei proceduri. Este o versiune revizuită a broșurii „Sunt martor la judecată” (2010).

- **Kiko și mâna** – broșură care explică regula „Aici nu se pune mâna” pe înțelesul copiilor de vârstă mică. Poate fi utilizată de către părinți/educatori pentru a-i învăța pe copii să facă diferența dintre atingerile permise și cele nepermise în vederea prevenirii abuzului sexual asupra acestora.

Pentru PĂRINȚI

- **Învățați copilul regula „AICI NU SE PUNE MÂNA”** – broșură pentru părinți, editat cu scopul prevenirii abuzului sexual al copiilor mici. Oferă modalități în care poate fi învățată cu copiii regula care spune că un copil nu trebuie să fie atins de alte persoane pe părțile intime ale corpului.

- **Copilul meu va depune mărturii** – broșură pentru părinți, tatori și alte persoane care însoțesc copiii victime sau martori ai infracțiunilor în procesul de audiere legală. Conține informații și sfaturi practice pentru aceștia privind modul în care își pot ajuta copiii să se simtă mai siguri atunci când vor depune mărturii. Este o versiune adaptată a broșurii „Copilul meu va depune mărturii în judecată” (2010).

Publicațiile pot fi găsite în variantă electronică pe site-ul – www.cnpac.org.md
Publicațiile tipărite pot fi solicitate online în baza unui formular completat electronic
și expedit la adresa office@cnpac.org.md

Prevenire

Publicații elaborate în 2015

Pentru PROFESIONIȘTI

- Audierea în spații special amenajate a copiilor victime sau martori ai infracțiunilor – ghid pentru interviuatorii implicați în audierea copiilor-victime/martori ai infracțiunilor, dar și pentru alți specialiști implicați în examinarea cauzelor penale cu participarea copiilor - anchetatori, procurori, judecători, psihologi, pedagogi, specialiști în protecția copilului. Întrunește practicile internaționale și cele naționale în domeniul audierii copiilor victime/ martori ai infracțiunilor.

- Audierea copiilor victime/ martori ai infracțiunilor în condiții speciale – pliant adresat reprezentanților organelor de drept și altor specialiști care interacționează cu copiii victime sau martori ai infracțiunilor care sunt implicați în examinarea cauzelor penale. Oferă răspuns la cele mai importante întrebări legate de audierea legală a copiilor în condiții prietenoase.

Total publicații distribuite: 145 000 exemplare.

Publicațiile pot fi găsite în variantă electronică pe site-ul – www.cnpac.org.md
Publicațiile tipărite pot fi solicitate online în baza unui formular completat electronic
și expedit la adresa office@cnpac.org.md

Comunicare

Comunicare

Comunicare media

Pe parcursul anului 2015, CNPAC a avut aproximativ 41 de apariții media. Prin intermediul acestora, experții Centru-lui Național de Prevenire a Abuzului față de Copii au oferit interviuri, dar și au participat la diverse emisiuni televizate și radiofonice, axate pe subiecte ce țin de prevenirea fenomenului abuzului față de copii, protecția drepturilor copilului, legislația în domeniu etc.

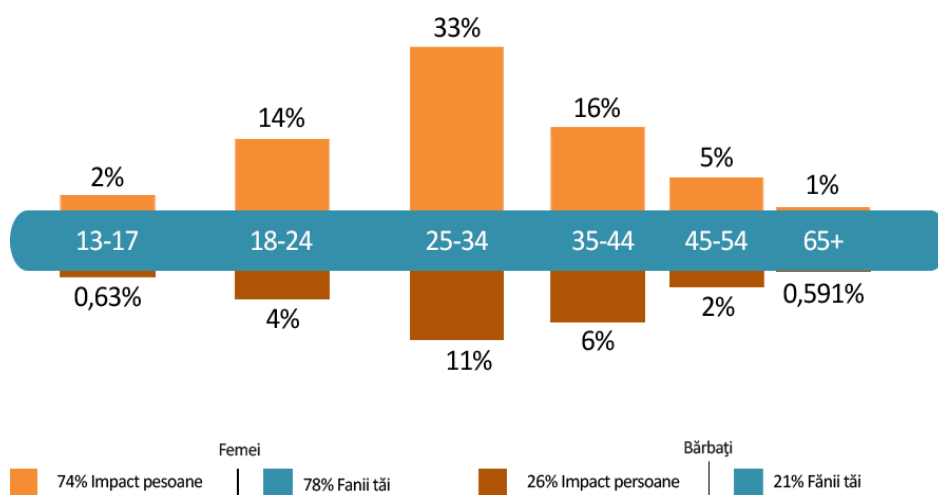
Comunicare online

Paginile oficiale ale CNPAC, înregistrate pe site-urile de socializare, sunt un instrument necesar în promovarea prevenirii abuzului față de copii, în spațiul virtual.

În anul 2015, pagina de Facebook a CNPAC a atins cifra de 1400 de fani, iar impactul postărilor a înregistrat coeficientul de 4000 de persoane ce au văzut/accesat postările CNPAC.

Din rapoartele statistice este vizibilă proporția persoanelor care apreciază pagina după criteriile de gen și de vârstă: 74% femei vs. 26 % bărbați; majoritatea femeilor au vârsta cuprinsă între 18-54 de ani, iar la bărbați, coeficientul arată vârsta de 18-44 de ani.

Parteneriate

Parteneriate

În decembrie 2015, Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii a oferit 5 Distincții în semn de recunoștință pentru contribuție, dedicație și deschidere în acest an partenerilor fideli, care fac rezultatele CNPAC sustenabile, oferindu-le copiilor din țara noastră șansa la o viață mai bună.

Premianții anului 2015:

- **Svetlana Chifa și echipa DMPDC**, pentru că ne-a fost alături timp de 15 ani, iar în 2015 împreună am făcut viața mai bună, fără violență pentru 615 copii.

- **Iurie Perevoznic și Procuratura Generală**, pentru că grație contribuției din 2015, copiii victime și martori ai violenței sunt mai protejați în sistemul legal, care devine din ce în ce mai prietenos.

- **Galina Morari și Ministerul Sănătății**, pentru că în 2015 a fost creată echipa de specialiști din domeniul sănătății, care asigură ca fiecare copil abuzat să fie protejat.

- **Cezar Gavriliuc și Echipa CIDDC**, pentru că în 2015 împreună am reușit să diversificăm programele de prevenire a violenței, bazate pe respectarea drepturilor copilului.

- **Lucia Berdos și Fundația Felicia**, pentru că sunt alături și oferă copiilor șansa unei vieți mai bune, fără violență.

Susținători și Parteneri

Parteneri guvernamentali:

Ministerul Educației
Ministerul Sănătății
Ministerul Afacerilor Interne/ Inspectoratul General al Poliției
Ministerul Justiției
Procuratura Generală
Consiliul Superior al Magistraturii
Institutul Național al Justiției
Consiliul Național pentru Protecția Drepturilor Copilului
Comitetul Național pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane
Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului a mun. Chișinău

Finanțatori:

Parteneri nonguvernamentali:

Parteneri media:

CNPAC

Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii

Adresa: or. Chișinău, str. Calea Ieșilor, 61/2

Tel.: 022 75 88 06

Email: office@cnpac.org.md

Web: www.cnpac.org.md